

De qui és el barri? Fem-lo nostre!

Edifici MediaTic

- El cas de l'Amalia
- La guerra de l'aigua
- Passatge Masoliver
- Arquitecte Vilanova

Editorial

ÍNDEX

Editorial.....	3
De qui és el barri? Fem-lo nostre!	
En portada.....	4
Desnonaments invisibles, el cas de l'Amalia	
Carrers inacabats	
La guerra de l'aigua	
Situació dels equipaments educatius	
Caravana Obrint Fronteres 2018	
Mobilitat.....	12
En Bici Sense Edat	
Espai violeta.....	14
Festa major feminista	
Les noves formes de la violència contra les dones	
Paisatges humans.....	16
Passatge Masoliver	
Col·lectius.....	18
Grup de salut mental del Poblenou	
Receptes del món.....	19
Las empanadas criollas fritas de Nelida	
Gent amb veu pròpia.....	20
Antoni Vilanova, arquitecte	
Vida de barri.....	22
Mobilitat elèctrica compartida?	
Escena Poblenou 2018	
9a Setmana Gran	
Mercat Solidari pels Drets Humans	
Imagina i conta l'Índia	

Associació de Veïns i Veïnes del Poblenou

Rambla del Poblenou, 49, 08005 BCN Tel. 933 569 732
 elpoblenou@elpoblenou.cat www.elpoblenou.cat
 Secretaria..... dilluns, dimecres i dijous de 7 a 9 h
 Assessoria urbanística..... dimecres de 7 a 9 h (concerteu hora)
 Assessoria jurídica..... dimecres de 7 a 9 h (concerteu hora)

Fes-te soci/sòcia

Perquè els problemes del barri surtin a la llum i es resolguin ens cal ser una entitat forta, és per això que la teva aportació és important.

- La nostra entitat està formada de persones com tu, unes només aporten poc més d'un euro al mes de quota, altres hi dediquen part del seu temps lliure en la defensa del barri. De la manera que sigui, com més serem més força tindrem.
- Rebràs la revista *El Poblenou* a casa i tindràs dret a estar informat i a participar en la vida interna de l'entitat.
- Ser soci/a de la nostra entitat no comporta cap avantatge material: no som una empresa de serveis ni depenem de cap administració. Les quotes de socis són bàsiques per garantir la nostra independència.
- L'única condició per ser soci és que estimis el barri.
- L'únic benefici que tindràs és la satisfacció de contribuir a fer-lo més habitable.

Alta de soci/a

Nom i cognoms:
 Adreça:
 Població: CP:
 Telèfon: @ mail:
 DNI:
 Quota anual: 20 € ☐ Quota de suport de € ☐
 Domiciliació del pagament a través de la Caixa/banc:

 IBAN:

(Signatura)

Revista *El Poblenou* n.103
 Octubre 2018

Edició:
 Associació de Veïns i Veïnes del Poblenou

Equip de Redacció: Salva Clarós, Montse Milà, Josep Pascual, Xavier Pegenaute, Joan Maria Soler, Estrella Pineda, Gemma Canela, Patricia Pujante

Col·laboradors: Sílvia Casorrán, Anna Navarro, Eva Martínez, Jaume Badenes, Amador Pisabarro, Encarna Laza Izquierdo, María Elisa Ojeda Acosta, Laura Viñolas

Coordinació: Josep Pascual
 Fotografies: Juan Luis Rod, Salva Clarós, Patricia Pujante, Joan Maria Soler, Montse Benito, Eva Freixa, Jaume Badenes

Portada: Joan Maria Soler

Correcció: Josep Pascual
 Disseny gràfic / maquetació: Joan Maria Soler
 Impressió: Gràfiques Campàs
 Tirada: 3.000 exemplars
 Publicitat: Carme Martínez (629 046 004)
 comercial@elpoblenou@gmail.com
 Dipòsit legal: B-48543-97

El Consell de Redacció i l'AVVP no es fan responsables de les opinions expressades en les col·laboracions inserides a la revista, que han de considerar-se com a opinions personals dels sotasignats, tret de l'editorial i tot allò que està signat com a Redacció. La revista és de distribució gratuïta i es finança a través de la quota dels socis de l'AVVP i dels espònsors i anunciants (la línia editorial és absolutament independent d'aquestes institucions i empreses).

De qui és el barri? Fem-lo nostre!

Avui us volem parlar de la nostra entitat i demanar-vos que hi participeu amb nosaltres. Avui, a l'editorial, no us parlarem d'un problema, d'una proposta o d'una queixa al barri del Poblenou. Avui us parlarem de quin sentit té participar a l'Associació de Veïns i Veïnes.

El Poblenou està vivint una profunda transformació i, sens dubte, venen temps en què caldrà treballar amb intensitat per construir el barri que volem. Per sort, el nostre és un barri actiu i compromès i, per tant, nombroses entitats i plataformes intenten donar resposta a totes les qüestions que ens afecten. Per això com a AVV som gent activa en bona part d'aquests espais de participació. Però volem que l'AVV pugui aglutinar bona part de les reivindicacions i mobilitzacions del barri. Tenim com a objectiu tenir aquesta visió àmplia i diversa d'un barri complex i viu. Per tal de fer-ho volem ser més gent.

Hi ha aspectes molt diversos que volem afrontar. Els problemes derivats de la dificultat d'accedir a un habitatge, la gentrificació, l'abús de l'espai públic, la qualitat de l'educació i la sanitat, l'acollida de nous veïns i veïnes, la mobilitat, la sostenibilitat..., problemes que trobem a la ciutat però que en alguns casos són especialment candents al nostre barri.

L'AVV pot esdevenir un interlocutor més fort si aconseguim representar la major part del barri i això, sobretot,

s'aconsegueix amb el compromís de tothom. És per això que creiem que cal créixer i aconseguir, dia a dia, més representativitat. Si ja ens coneixeu o ens seguiu a partir d'aquesta revista segur que sou conscients de la feina que intentem fer. Som una entitat viva i activa, però un barri com el nostre necessita més implicació. Cal fer que el Poblenou segueixi sent de la seva gent i per això cal compromís.

Fer-se soci o sòcia implica el pagament d'una quota anual de 20 euros. A canvi, rebreu la revista *El Poblenou* a casa i també rebreu tota la informació de l'entitat. Però sobretot volem que la participació sigui activa, i és per això que, a més de demanar-vos que us feu socis de l'AVV, volem que hi participeu. Ens podeu adreçar un correu electrònic a elpoblenou@elpoblenou.cat, o omplir la butlleta que surt a la revista o contactar amb nosaltres a través de les xarxes socials.

Si, com és possible, ja sou membres de l'AVV, llavors també us demanem dues coses. La primera és que ens ajudeu a difondre aquesta campanya, que ens ajudeu a créixer. I la segona, i molt més important, és que vingueu a participar a l'AVV de forma més activa. Participeu a l'AVV, feu-nos arribar les vostres propostes, ajudeu-nos a fer sentir la nostra veu.

Tenim molta feina a fer i la volem compartir.

La Junta de l'AVVP

Espònsors:

Desnonaments invisibles

A Barcelona i al Poblenou, cada vegada més persones i famílies han de marxar de casa seva perquè no poden pagar el preu del lloguer que els propietaris els demanen, o perquè es neguen a renovar-los el contracte que tenien des de fa molts anys; en alguns casos, tota una vida. Aquest és el cas de l'Amalia.

L'Amalia és una veïna del barri, viu al carrer Doctor Trueta, 166. La finca és de propietat vertical, és a dir, d'uns únics propietaris, i s'ha venut a uns nous propietaris que han iniciat els tràmits per fer fora l'Amalia. L'Amalia té 75 anys, i en fa vint que viu al pis i hi ha hagut de fer moltes reformes pel mal estat del pis quan el va llogar. Ara es veu obligada a deixar el seu habitatge, sense opció de trobar-ne cap més al barri que pugui pagar.

El desnonament per expiració legal del contracte de lloguer està previst per al 18 de setembre. L'Amalia, amb l'ajuda d'una amiga i de la Comissió d'Habitatge del Poblenou, està fent gestions amb l'Oficina de l'Habitatge de Sant Martí per evitar-ho i, a la vegada, per sol·licitar un pis d'emergència. A hores d'ara, no és segur com anirà tot això, ni si realment podrà tenir el pis abans del desnonament. N'hem parlat amb ella.

Com ho estàs vivint tot això, Amalia?

Estic destrossada i em sento perduda des que em van dir que havia de marxar. Primer no m'ho creia i després vaig buscar pis, però els preus al Poblenou són molt cars. Em trobo pitjor de tots els meus mals habituals. Tinc el pis mig desmuntat perquè sé que he de marxar.

Quant temps fa que vius en aquest pis? Ja eres veïna del Poblenou abans d'entrar-hi?

Fa més de cinquanta anys que visc al Poblenou, i més de vint, en aquest pis. Era un barri familiar amb tot tipus de botigues va començar a canviar fa uns deu anys i crec que ara només hi queda una fleca. Abans teníem la pastisseria de la senyora Elena, una carnisseria, una botiga de llegums cuits..., venien de tot. Ara hem d'anar fins més enllà de la Rambla per anar a comprar.

I des de quan convius amb l'angoixa de saber que pots ser desnonada?

El febrer em van comunicar que no em renovaven el contracte i que havia de marxar, després em van donar un nou termini fins al juny i ara hi ha data per al desallotjament el 18 de setembre.

Com va començar tot? Com es van posar en contacte amb tu els propietaris?

Amb els nous propietaris no hi he parlat, només amb l'administrador. He continuat pagant a través del jutjat, però em tornen els rebuts.

Quant pagues de lloguer?

Pago 577,76 euros al mes i tinc una pensió de 650.

El cas de l'Amalia

I com t'ho fas?

Tinc un ajut al lloguer des de fa temps i també vaig a fer alguna feina domèstica per poder menjar. Estic apuntada des de fa més de tres anys a la llista de sol·licitants de pisos de lloguer social de l'Ajuntament.

Si finalment et desnonen, has pogut trobar algun lloc per anar a viure a partir del 18 de setembre?

Després de veure que no trobaria un pis de lloguer, la meva amiga Alicia i la Isabel, una veïna i membre d'Ens Plantem i de la Comissió d'Habitatge del Poblenou, em van recomanar anar al Casal de Barri Vila Olímpica Can Gili i allà em van recomanar anar a l'Oficina d'Habitatge i a Serveis Social de Can Felipa. Ara estic esperant un pis social, no sé quant trigaran. Mentrestant, he parlat amb el meu veí de dalt, el senyor Manolo, que també està sol i hauré de viure amb ell fins que tingui un pis definitiu.

No vull deixar les meves coses en un traster i anar a un hotel o a un hostel, que és el que m'ha ofert l'assistent social. A més a més, no hi puc anar amb els meus dos gats i de cap manera me n'aniria sense ells.

Saps si podràs continuar sent veïna del Poblenou?

No ho sé, però ja estic desesperada i aniré on sigui, però és clar que m'agradaria quedar-me al barri! Després de tants anys, els veïns i tot plegat...

Hi ha més veïns o veïnes en la mateixa situació?

Som tres. Al de dalt, el senyor Manolo, se li acaba el contracte d'aquí a un any. I al noi dels baixos, d'aquí a tres anys. És una pena, a més, tots hem gastat molts diners per arreglar els pisos.

Més enllà dels teus veïns has trobat suport?

Vaig pel carrer i molta gent em pregunta: "Què, Amalia, com tens el tema del pis?" A mi, de vegades, això m'atabala. M'han ajudat la Isabel i les companyes de la Comissió d'Habitatge del Poblenou, però sobretot la meva amiga, l'Alicia. M'han acompanyat a reunions amb els serveis socials i a l'Oficina d'Habitatge del Districte. Ara mateix, això és el que em dona ànims per parlar amb vosaltres.

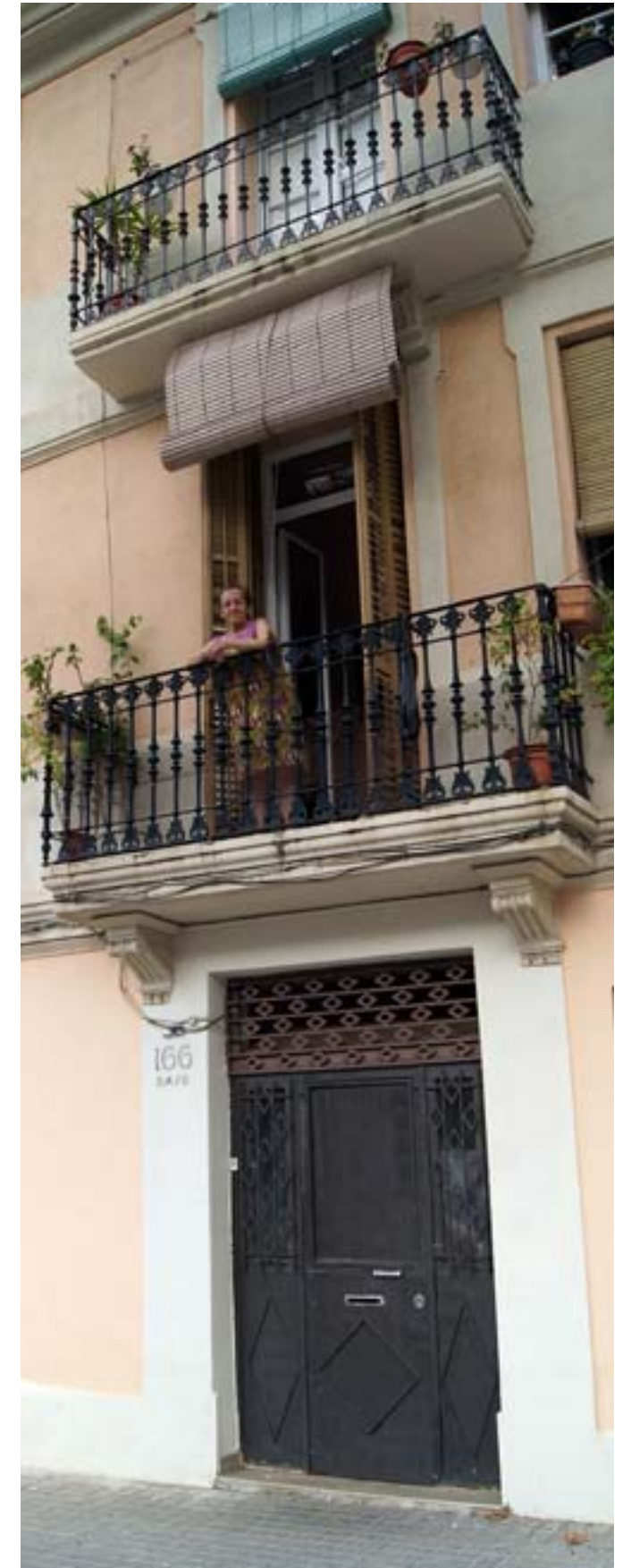
Deixem l'Amalia amb els seus dos gats, té pressa perquè cada dia a les 7 de la tarda s'encarrega de la neteja i de la cura d'un local petit que hi ha a prop i que unes veïnes han condicionat per a gats abandonats. Això és important per a ella i forma part de la seva vida quotidiana i de les seves relacions. Com podria començar de nou, en un barri llunyà, després d'haver de deixar casa seva, als 75 anys?

Continuarem acompanyant-la.

Anna Navarro i Eva Martínez

La Comissió d'Habitatge del Poblenou està formada per entitats que treballen per un habitatge digne al barri: Ens Plantem, Taula Eix Pere IV, Associació de Veïns i Veïnes del Poblenou, Apropem-nos, Cooperativa Abril, Cooperativa La Balma-Sostre Cívic.

@HabitatgeP9, habitatge@elpoblenou.cat

Carrers inacabats

A l'àmbit del Poblenou situat sobre la Diagonal, més allunyat del centre, encara hi ha trams de carrers que estan sense urbanitzar. Fins i tot alguns trams desapareixien a l'interior de solars o finques particulars ocupades per naus industrials o altres edificis.

Són carrers que el Pla General Metropolità de l'any 1976 (PGM) va determinar que havien de completar i adaptar-se a la xarxa viària de l'Eixample. El planejament posterior, el pla 22@ de l'any 2000, va incloure la previsió d'executar aquests trams de carrers a mesura que es desenvolupés aquest pla. El procés ha estat molt més lent del desitjat.

Els darrers anys s'han executat diverses intervencions, de les quals destaquen:

- Carrer Marroc: obertura i urbanització del carrer entre Selva de Mar i Agricultura, i entre Josep Pla i Agricultura.
- Obertura del carrer Bolívia, entre els carrers Provençals i Selva de Mar,

darrere La Escocesa.

- La reurbanització del carrer Pere IV, de la qual s'han executat les obres del tram central (entre els carrers Bilbao i Roc Boronat).
- Urbanització passatge Ca l'Isidret.

D'altra banda, ara estan en execució:

- La reurbanització del carrer Pere IV entre el carrer Selva de Mar i la rambla Prim.
- L'obertura dels carrers Provençals i Cristóbal de Moura, que envolten Ca l'Alíer.

El conjunt d'obres efectuades o en estat d'execució no completa la xarxa viària prevista ja que resten alguns trams de diversos carrers per obrir i urbanitzar. És el cas dels carrers Bolívia, Cristóbal de Moura i Veneçuela.

Tot i això, pel que fa al carrer Cristóbal de Moura, l'Ajuntament va anunciar, abans de l'estiu, la proposta d'intervenir en el conjunt del carrer per convertir-lo

en un gran eix d'1,27 quilòmetres de llarg, pacificat i enjardinat, amb una superfície d'uns 32.000 m², que connectarà el parc del Centre amb la rambla Prim i el parc del Besòs.

La primera fase d'aquesta actuació ja estaria en marxa i es correspon amb les obres d'obertura i urbanització dels carrers Provençals i Cristóbal de Moura, a l'entorn de ca l'Alíer, coincidint amb la finalització de les obres de rehabilitació de la fàbrica. Amb un pressupost d'uns 7M€ i una durada de 14 mesos, es pretén urbanitzar l'entorn de la fàbrica i recuperar l'espai que ocupa el carrer Cristóbal de Moura per destinar la zona central a espai verd, 3.500 m² de superfície, amb una amplària de 26 m, amb voreres de 3,5 m a cada costat del carrer i un carril bici i un de serveis.

Per a la resta del carrer, l'Ajuntament proposa iniciar un procés participatiu amb el teixit social que contribueixi a la definició d'usos i continguts a incloure en el projecte d'aquest gran eix verd.

Tot i que, dins del procés de canvi

del model de ciutat que es proposa en l'àmbit de la mobilitat sostenible, té molt interès de transformar un vial de 35 m d'amplària, gairebé el doble d'un carrer normal de l'eixample, que travessa longitudinalment el barri i que connecta el parc del Centre amb el parc del Besòs, en un gran espai verd i pacificat, caldrà

estudiar amb cura la seva configuració de manera que la seva continuïtat es vegi el mínim d'afectada per la seqüència dels carrers transversals, cada 100 m. Caldrà considerar, també, com es relaciona i s'integra en el territori, potenciant la seva relació amb punts d'interès per a la ciutadania (equipaments, parcs, mu-

seus...), de manera que esdevingui un eix viu i atractiu, que convidi al seu ús. I la millor manera de definir-ho és amb la participació del veïnat, de les entitats i associacions que estan inserides al territori.

Jaume Badenes

Alumnes més intel·ligents

Amb **Kumon Matemàtiques**, **Kumon Lectura** i **Kumon English** el teu fill aprendrà a aprendre, entendre, raonar i prendre decisions amb autonomia i confiança. A partir dels 2 anys!

www.kumon.cat

15 dies de prova de franc sense compromís.*

*Fins al 31 d'octubre. Consulta'n les condicions i la disponibilitat.

Kumon Barcelona - Diagonal Mar
C/ Fluvià, 38
653 791 617

Kumon Barcelona - Sant Martí
Rbla. del Poblenou, 164, local 16
629 640 123

KUMON

Descobreix el seu potencial.

La guerra de l'aigua

Insubmissió masiva

Assemblea al Palau d'Esports - 20/10/1996

És sabut que els mitjans de comunicació no sols intenten ignorar moltes lluites populars en el moment que passen sinó que fins i tot després amb prou feines les recorden. Amb aquestes línies volem fer justícia i fer memòria del que ha estat un dels moviments d'insubmissió més potent i massiu que s'ha donat a les darreres dècades al nostre país, l'anomenada guerra de l'aigua.

Els anys 90, quan la ciutat estava ben distreta amb els jocs olímpics, el moviment veïnal recull la indignació de la gent per l'apujada contínua del rebut de l'aigua i fa una crida a fer una vaga fiscal i política, que consistia a negar-se a pagar els impostos que acompanyaven la factura de l'aigua. Milers de veïns i veïnes ingressaven cada mes en un compte bancari alternatiu només l'import de l'aigua i deixaven de pagar una part molt substancial del rebut que corresponia als impostos locals i de la Generalitat. A poc a poc 75.000 llars,

quasi un quart de milió d'usuaris, es van animar a sumar-se a aquesta insubmissió. Les associacions veïnals, també la nostra, no sols van dinamitzar la lluita sinó que sobre elles va recaure l'enorme feina que implicava gestionar tot aquest volum d'impagaments, assessorant cas per cas de la quantitat del rebut que no havien de pagar, i donant compte davant notari del caràcter polític d'aquesta desobediència. Per als casos que la companyia d'aigües tallava el subministrament es va establir la figura del "lampista popular", que eren persones preparades per manipular els comptadors i restablir el servei.

Aquesta "guerra" va ser molt llarga, es va acabar el 2002, gairebé una dècada després. La tàctica de l'Administració va ser ignorar-la i no admetre interlocutors. Buscaven la rendició per desgast i cansament. Davant d'això, el moviment veïnal, en una assemblea de prop de 9.000 persones que es va fer al Palau d'Esports el

20 d'octubre de 1996, va considerar que la desobediència havia d'anar acompanyada de la mobilització. Els dies 7 i 28 de novembre d'aquest mateix any es va paralitzar el trànsit en vint punts de l'Àrea Metropolitana i a Barcelona es van tallar les quatre entrades de la ciutat. Llavors, la Generalitat es va veure obligada a moure fitxa i va rebre una comissió de la Favb i de la Confavc.

En tots aquests anys el veïnat es va negar a pagar l'astronòmica xifra de 6.267 milions de ptes.

La lluita va començar en pessetes i va acabar en euros. En tots aquests anys el veïnat es va negar a pagar l'astronòmica xifra de 6.267 milions de ptes. (37,670 milions €). I si bé la Generalitat, per imatge política, es va negar a acceptar l'anul·lació d'aquest deute, finalment va activar subterfugis legals que a la pràctica implicaven una amnistia encoberta.

Agbar: aigua bruta

En la investigació sobre el 3% que du a terme l'Oficina Anticorrupció està sortint a la llum que al seu dia el conseller Germà Gordó i el president Artur Mas van pressionar funcionaris perquè decantessin la concessió del servei d'ATLL (Aigües Ter Llobregat) cap a Agbar, en la que ha estat la privatització més cara d'un servei públic a Catalunya. No per res Agbar ha estat el principal suport econòmic de l'antiga CDC. De fet tot aquest procés ha estat farcit d'irregularitats que han acabat el 2018 amb la sentència en contra del Tribunal Superior de Justícia que podria permetre, si hi hagués voluntat política, d'obrir un escenari que fes possible la municipalització del servei de l'aigua. Però hi ha grans interessos que, tant sí com no, ho volen impedir. S'entén. Agbar, empresa propietat del grup Suez, ha obtingut els darrers anys per gestionar l'aigua de Barcelona uns substanciosos beneficis (37 milions € el 2016), la qual cosa no ha estat obstacle per apujar el rebut de l'aigua un 61% a la darrera dècada i tallar el subministrament a 75.000 llars per no poder fer front a les despeses.

El 2010 Nacions Unides va declarar

l'aigua i el seu sanejament com un Dret Humà fonamental. Nombroses ciutats com Berlín i París han remunicipalitzat el servei de l'aigua. Aquí, a Mataró i Reus l'aigua ja és en mans públiques i a Terrassa està en vies de ser-hi. Pel que fa a la ciutat de Barcelona, el col·lectiu Aigua és Vida amb el suport, entre altres, de la Favb va arribar a recollir 26.000 signatures —moltes més de les que li requeria la Normativa de Participació Municipal— per convocar una consulta ciutadana per preguntar a la gent si volem que el servei de l'aigua sigui públic. Però Agbar, a través de l'agrupació empresarial CCIES (Cambra de Concessionaris d'Infraestructures, Equipaments i Serveis Públics), va presentar un recurs contra aquesta Normativa i, tot fa pensar, que va pressionar els grups municipals de l'oposició perquè en el Plenari del 10 d'abril obstaculitzessin la tramitació d'aquesta consulta malgrat que les formacions polítiques no tinguessin el mandat legal per fer-ho, tal com denuncia un dictamen que ha fet la Síndica de Greuges.

Davant de la demanda veïnal per la municipalització de l'aigua, Agbar ha

engegat una forta campanya propagandística en en què ha invertit 2 milions d'€ entre el 2107 i el que va de 2018. Per terra, mar i aire ens han inundat de missatges més empàtics que els que pogués fer la millor ONG del món. Fins i tot han imprès milers de llibres gratuïts, *Memòries del Districte*, en què han volgut involucrar entitats i persones significatives dels barris. Però la rentada de cara també s'ha fet amb aigua bruta, Aigua és Vida té proves de la infiltració de membres d'empreses d'espionatge en els seus grups i assemblees; articles hostils com els publicats per *Crític* i *Carrer* —de la Favb—, han estat acusats de difamació per Agbar, i ha denunciat amb penes de presó a membres del col·lectiu Aliança contra la Pobresa Energètica per repartir fulls a la seva seu en els quals demanaven la condonació del deute de les famílies en situació de vulnerabilitat.

La seu d'Agbar es va traslladar a Madrid arran de l'1 d'O. Ara la multinacional ha anunciat que torna. Com deia Artur Mas el 2013, "és un dels nostres".

La guerra de l'aigua continua.

Joan Maria Soler

Avui

Situació dels equipaments educatius

Les obres de l'institut Maria Espinalt, al Camí Antic de València, 82-90, continuen endavant. S'espera que s'acabin pel desembre. Però el trasllat dels barracons del carrer Llacuna, 87 a l'edifici nou no es farà fins que s'acabi el curs.

Les obres d'ampliació de l'escola Mar Bella, a la plaça de Sant Bernat Calbó, van quedar aturades durant el mes de juliol per renúncia de l'empresa a la qual s'havia adjudicat l'obra. La nova empresa va reprendre les obres el mes d'agost. S'està treballant per resoldre els problemes pendents (pati, menjador, espais d'educació física, psicomotricitat i activitats extraescolars) ocasionats per les obres. Hi ha una comissió de seguiment que es reuneix mensualment, formada pel Consorci, el Districte, la Direcció i l'AMPA de l'escola, per resoldre els conflictes que vagin sorgint, soroll, pols..., i que provoquin les obres.

L'escola La Flor de Maig, provisionalment al solar del car-

rer Llacuna, 87, va començar a mobilitzar-se el mes de juliol, perquè va sortir a la premsa que s'endarreria molts anys la construcció del nou centre. Esperen resposta del Consorci a la demanda d'explicacions.

Sobre l'institut 22@, que comença provisionalment l'activitat a la segona planta de Can Sadrigas, queden interrogants sobre quin serà el calendari d'execució, pressupost, obres..., a l'emplaçament definitiu al solar de Llacuna, 87.

L'escola Auditori comença les classes aquest setembre als barracons del solar del carrer Almogàvers, 131.

Per a les adscripcions (preferència en la inscripció en un institut segons l'escola on s'ha estat escolaritzat) s'ha creat una comissió al Consell Escolar del Districte, en la qual participa la Plataforma d'Educació Pública de Poble Nou, que ha començat a estudiar la qüestió per elaborar una proposta.

Pel que fa a l'actualització del mapa escolar del barri, un problema recurrent, hi haurem de treballar per aconseguir un compromís d'elaboració, perquè l'any 2022 hi haurà un augment de grups de 1r d'ESO, que ja se sap que no cabran als instituts actuals.

Amador Pisabarro

El mes de juliol passat, del dia 13 al 22, va tenir lloc la tercera edició de la Caravana Obrint Fronteres, en la qual, un any més, he participat. Promoguda per una plataforma estatal que va néixer el 2016 amb les rutes a Grècia i va continuar el 2017 cap a la Frontera Sud a Melilla, aquest any el destí de la caravana era Itàlia amb l'objectiu de seguir denunciant les polítiques migratòries d'asil i refugi de la UE i dels seus estats membres.

Un viatge ple d'aliances de solidaritat, reivindicacions, aprenentatges, experiències, cures i calidesa humana. Una caravana de resistència i acció política que des dels seus inicis ha volgut que es faci visible la situació de total vulneració dels Drets Humans que pateixen les persones que decideixen iniciar un procés migratori tant en origen, trànsit i destinació, en especial les dones. Moltes inicien els seus projectes migratoris com a opcions obligades per la pobresa, la discriminació i la violència.

Caravana Obrint Fronteres 2018

Aquest any a Itàlia, la Caravana denuncia la vulneració dels Drets Humans de les persones en moviment a Europa

No podem ignorar que els governs inverteixen milions per convertir Europa en una Gran Fortalesa, se signen acords amb països com Turquia, Líbia, el Marroc i se sustenten polítiques d'exclusió

i fills, així com que es cobreixin les seves necessitats sanitàries específiques i s'ofereixi ajut a aquelles que han patit abusos, violència, mutilació o matrimonis forçats.

Fem parada a Ventimiglia, ciutat fronterera italiana on arriben milers de persones amb la intenció de transitar cap a altres llocs d'Europa. Assistim a una manifestació europea de més de 10.000 persones en la qual denunciem les polítiques de Matteo Salvini, ministre d'Interior d'Itàlia, considerat un dels polítics més racistes i xenòfobs de l'Europa actual.

L'endemà posem rumb a Palerm declarada *città aperta*. Una manifestació convocada per col·lectius locals corejant eslògans antifeixistes va ser la rebuda. Compartim amb organitzacions locals l'objectiu de teixir aliances per construir una resposta col·lectiva a les polítiques de tancament de fronteres, a dissoldre Frontex i que s'estableixi una missió de salvament al Mediterrani i polítiques d'acollida efectives, com fer front al creixent militarisme, a l'auge del discurs de l'odi, de criminalització i de victimització de les persones migrades, així com la possibilitat de crear un observatori europeu de les persones afectades per

que fomenten la intolerància, el racisme, la xenofòbia i la islamofòbia.

Iniciem la ruta a Salt, unes 300 persones de diferents llocs de l'Estat espanyol. La delegació catalana la formàvem unes trenta persones. L'Espai Antiracista de Salt i Girona Acull van organitzar la benvinguda a ritme de batucada corejant lemes com "No més morts al Mediterrani", "No són morts són assassinats", i exigint que es proporcionin sol·licituds d'asil a les dones migrants independentment de les seves parelles

les fronteres.

El destí següent de la caravana va ser Catània. Allà ens vam desplaçar, en companyia d'organitzacions italianes, fins a unes instal·lacions militars que ara s'han convertit en la presó de persones que l'únic delictes que han comès és canviar de país.

Divendres vam travessar l'estret de Messina, entre l'illa de Sicília i la bota italiana. Arribem a terra i enfilem cap a Riace, un oasi d'esperança i exemple d'acollida, un poble format per unes 1.800 persones de vint nacionalitats. Totes elles van revitalitzar l'economia i la vida del poble habitant les cases de gent que les havien abandonat i van decidir cedir-les.

La Caravana Obrint Fronteres tancava així l'experiència d'enguany: ja de tornada, abans dels comiats, al port de Barcelona també a ritme de batucada ens van rebre molts col·lectius amb qui compartim la visió dels processos migratoris per vies lliures i segures que garanteixin una vida digna.

Encarna Laza Izquierdo

Feminista de Ca la Dona i sòcia d'Entrepobles

FARMÀCIA JAUME GIRO LOPERENA
93 307 15 17
Maria Aguiló / Puigades

DERMOFARMÀCIA
FÒRMULES MAGISTRALES
HOMEOPÀTIA - FITOTERÀPIA
DIETÈTICA - TÚMORS INICIALS

CLINICA VETERINARIA POBLENOU
TELS. 93 300 8726 - 93 300 6021
CAMÍ ANTIC DE VALÈNCIA 18 • 08005 BCN
www.vetpoblenou.com/blog
HORARI: dilluns a divendres, 10-14h i 17-21h / dissabtes, 10-14h

Dr. José Fco. López Alias
DIAGNÓSTICO + PRESUPUESTO GRATUITO
Rda. del Poble Nou, 157-159 1ªª
08018 BCN TEL. 93 485 37 93

Recollida a domicili d'electrodomèstics i tota mena de ferralla

Alencop COOPERATIVA

936 119 201
www.alencop.coop

SERVEI GRATUIT

Impulsat per Lab COOP

Ante la col·laboració de Ajuntament de Barcelona

dos6dos
PINTURES

La botiga de pintures del Poble Nou
Gamma de pintures ecològiques
Carrer Llull, 262 T.932 66 324
tiendallull@dos6dos.com
Horari Dilluns – Divendres 8:00-13:30/16:00-19:30
Dissabtes 9:00 – 13:00

Anuncia't
Amb la teva presència
a la revista del barri
tothom hi guanya!
629046004
comercial@poblenou@gmail.com

En Bici Sense Edat és una iniciativa senzilla però innovadora nascuda el 2012 a Copenhaguen amb el nom *Cykling uden alder*.

La bicicleta no tan sols és el mitjà de transport més àgil i convenient per a les ciutats, sinó que també és el mitjà de transport més feliç. Ens dona la capacitat de desplaçar-nos d'un lloc a l'altre a un ritme lent, tenint en compte el que passa al nostre entorn al llarg del recorregut. Quan envellim, es va fent més difícil la possibilitat de pedalar sols, i arriba un dia que deixem d'anar amb bicicleta, de la mateixa manera que a poc a poc es va escurçant la distància dels nostres desplaçaments.

D'altra banda, la societat actual ofereix a les persones joves poques oportunitats o espais per compartir amb la gent gran, i les persones grans estan cada vegada més aïllades, amb menys possibilitats de transmetre les seves històries i experiències a les noves generacions.

El tricicle d'En Bici Sense Edat esdevé un nou espai on neixen noves relacions intergeneracionals per combatre la solitud dels més grans, i permet que persones joves que volen compartir amb la gent gran els puguin oferir el seu temps per provocar aquell somriure que sorgeix de manera espontània quan tornen a sentir el moviment de la bici i el vent als seus cabells.

L'experiència des del seu inici va ser tan enriquidora, que de seguida va créixer. Avui el projecte s'ha estès per tot Dinamarca, com també per la resta del món, i ja ha arribat a més de 450 ciutats.

A Barcelona, l'any 2016, des de Biciclot es va engegar una prova pilot amb un tricicle llogat a l'organització danesa. Finançada per l'Ajuntament de Barcelona i la Generalitat, la prova pilot va ser tot un èxit. Durant deu setmanes es van fer més de setanta sortides amb uns 150 passatgers i la participació de trenta voluntaris.

A final del 2017 l'Ajuntament va comprar la primera flota de tres tricicles i va contractar a Biciclot la dinamització del servei als equipaments municipals per a la gent gran. Tan sols a la primavera de 2018 es van fer 277 sortides, amb la participació de prop de 730 persones, entre passatgers i voluntaris. Els resultats sempre han estat els mateixos: un munt de somriures i històries que no deixen indiferent a cap dels participants, aconseguint amb cada pedalada una ciutat més humana.

Tot i el creixement sostingut del projecte, som prou conscients que encara ens queda molt camí per recórrer si volem que En Bici Sense Edat es consolidi com un servei de ciutat a Barcelona. És per això que començarà una campanya de *crowdfunding* (finançament col·lectiu) per adquirir els recursos necessaris per ampliar el servei. Si voleu estar informats del projecte podeu seguir-nos per les xarxes socials o escriure a info@enbicisenseedat.cat.

El dret a sentir els cabells al vent

En Bici Sense Edat és una iniciativa que vol retornar la sensació plaent del desplaçament amb bicicleta a les persones que ja no poden fer-ho per elles mateixes gràcies a la participació de persones voluntàries que s'ofereixen per conduir un tricicle amb assistència elèctrica especialment adaptat per fer viable l'activitat.

Després de la prova pilot es va veure molt clar que això era imparable! Per tant, un nou ajut de l'Ajuntament i la Generalitat va permetre donar-li continuïtat. Es va ampliar el temps del servei, i s'aconseguí oferir prop de 200 passejades en sis mesos de funcionament. Les passejades es van oferir a unes 250 persones passatgers.

enbicisenseedat.cat
I si teniu la sort de veure passar un dels tricicles passejant pel carrer no us perdeu l'espectacle de somriures!

Mària Elisa Ojeda Acosta

Coordinadora d'En Bici Sense Edat a Barcelona
Fotografies: Juan Luis Rod

Fons de Solidaritat de la Fundació Agbar
Font de solidaritat

AJUTS AL PAGAMENT DEL CONSUM DE L'AIGUA

El Fons de Solidaritat de la Fundació Agbar és una font solidària que brolla per arribar als qui més ho necessiten. Per això col·laborem amb Càritas, la Creu Roja i els serveis socials dels ajuntaments per ajudar les famílies que tenen problemes per pagar la factura de l'aigua i, d'aquesta manera garantir l'accés al consum bàsic d'aigua a tothom. Arribant allà on puguem ajudar. Des que aquest fons es va posar en marxa, hem beneficiat a més de 45.000 persones. Obrint-nos camí, com l'aigua.

Aigües de Barcelona
L'aigua de la teva vida

Agbar Fundació

Festa major feminista

El pregó d'enguany va ser llegit de manera coral per l'assemblea feminista La Filadora del Poblenou i... a la nit, l'autoafirmació de les dones va continuar de forma festiva a la Rua de la Kaspera

Noves promocions de la cooperativa d'habitatges Fem Ciutat

Gardunya

El Turó

Fòrum Litoral

FEM CIUTAT
COOPERATIVA D'HABITATGES
www.femciutat.cat info@femciutat.cat

Les noves formes de la violència contra les dones

Diferents corrents feministes coincideixen que les noves formes de violència contra les dones s'han d'analitzar a partir del nou escenari d'un món globalitzat, immers en conflictes bèl·lics, i de la pèrdua de drets polítics, socials i laborals, a més de crisis mediambientals que provoquen fam i desplaçaments massius...

És evident que tota situació de crisi, sigui del tipus que sigui, genera un seguit de dinàmiques perverses que afecten directament els sectors més vulnerables de la societat, com sens dubte ho són les dones. Segons un informe publicat el 2017 per les Nacions Unides, el 70% de la pobresa en el món té rostre de dona.

Que hi hagi noves formes de violència no implica, desgraciadament, que hagin desaparegut les formes tradicionals com ara els assassinats de dones a mans

els 17 i els 33 anys, i de les dones agredides, el 34% eren menors d'edat.

Quins són els espais on es detecten més agressions sexuals?

Tenim tendència a pensar que en els espais públics, oi? Doncs no: un 58% de les agressions sexuals van tenir lloc en l'àmbit privat, o sigui a la llar, i, el que és pitjor, moltes de les agressions en l'àmbit familiar no es denuncien. Darre d'aquest silenci, s'instal·la un trauma psicològic de difícil superació i, fins i tot, malalties físiques derivades dels abusos físics reiterats. El 2017, a Catalunya, de les agressions sexuals que han estat denunciades, gairebé 200 van ser a noies i nenes violades en l'àmbit familiar, això és, per adults amb els que tenien una relació de família.

En menor percentatge, les agressions sexuals es donen en els espais públics —sovint d'oci—, en festes majors (tenim

ment amb les administracions locals, s'han començat (encara de forma experimental) a posar en marxa protocols d'identificació, prevenció i actuacions davant les possibles situacions de vulnerabilitat de les dones en actes festius multitudinaris i no tan multitudinaris. Concretament ens consta que, en diferents barris de Barcelona i arran de les seves festes majors, s'ha impartit formació a membres d'entitats cíviques i culturals i s'han obert punts d'informació.

Però la violència contra les dones no és exclusiva ni de la nostra societat, ni de la nostra cultura, ni de la nostra època, ni tampoc d'un determinat estatus social, i es presenta de moltes formes com, per exemple: les violacions massives en els conflictes bèl·lics, les xarxes de venda de dones, la prostitució obligada, la compra de núvies, els casaments forçats, la violència vinculada al dot, la mort com a càstig per adulteri... Cal mencionar també altres formes més "amagades" de violència, com ara la violació dels drets laborals en empreses d'arreu del món en què la mà d'obra és majoritàriament femenina, o la fam, o la pobresa..., que són formes de violència molt presents i en augment arreu del món.

Per què les dones no maten els homes (pot haver-hi excepcions) en cap context?

El patriarcat es fonamenta en el domini de l'home i la subordinació de la dona. Aquesta relació entra en crisi quan les dones conquereixen espais en la vida pública, i drets que no tenien: polítics, laborals, d'autonomia econòmica..., i aquesta nova regla del joc dinamita els fonaments sobre els quals s'han basat unes relacions de poder, trencant així el "contracte sexual tradicional" ("la meua dona és meua i de ningú més, però jo no soc d'ella"), nucli central del patriarcat; aquesta cultura de la masculinitat i de la propietat és la que fa possible i legitima l'assassinat: "la maté porque era mía" o "porque ya no era mía".

Estrella Pineda

de la parella o exparella; al contrari, en lloc de disminuir han augmentat.

En el que va d'any (2018), més de 20 dones han estat assassinades a l'Estat espanyol per la parella o exparella; aquests són els casos visibles —i tristament irreversibles. Segons un informe publicat pels mossos d'esquadra, durant el 2017 només es van denunciar a Catalunya 757 agressions sexuals. Encara que va ser un 2% més que el 2016, hi ha la certesa que els casos reals són molts més. La franja d'edat dels agressors (un 50%) està entre

encara molt recent el cas denominat de la *manada*, al carrer, al transport..., en l'àmbit laboral, entre altres. Aquestes agressions —no per això menys condemnables— són les més mediàtiques, però, com ja s'ha dit abans, no les més nombroses.

El constant augment d'aquest tipus de comportament masclista, o més ben dit, el fet de fer-lo cada cop més visible, ha encès les alarmes socials, fins al punt que, des d'iniciatives civils (xarxes de dones, associacions veïnals...) junta-

Passatge Masoliver

**On els
oficis
vertebren
l'entorn**

El passatge Masoliver de l'actualitat guarda un nexa comú amb el passatge que fou en el passat: l'activitat econòmica que allà s'hi desenvolupa és l'eix vertebrador i el comú denominador de la zona. Així, si hi ha una activitat característica ara és l'art en totes les seves vessants. I és que al passatge s'hi ubica l'estudi d'un escultor francès, el taller de litografia d'un altre noi francès, l'Alan, l'estudi de pintura de la Marta, la prestigiosa Barcelona Academy of Art i el taller de restauració de pintura de la Núria Piqué, entre altres activitats artístiques.

La Núria ens obre les portes de l'estudi per ensenyar-nos les meravelles que fan amb les obres d'art. "És un treball laboriós però alhora molt gratificant. Ens arriben obres fetes malbé, amb taques, amb forats, esquinçades, enfosquides..., i nosaltres ens dediquem a reparar la pintura; primer treballem l'obra amb estuc i després posem la pintura per sobre, per dissimular el que s'ha perdut. En altres casos ens arriben moltes obres amb forats. En aquests casos hem de fer

una sutura, cosint el teixit, i després restaurar l'obra", explica mentre mostra uns quadres malmesos.

Ella va decidir instal·lar-se al passatge Masoliver l'any 2006, però coneix el barri i l'entorn des de sempre. "Els meus avis eren els propietaris de Can Piqué, una fàbrica tèxtil que hi havia entre els carrers Espronceda i Lope de Vega, i Ramon Turró i Taulat", diu. I és que un cognom dels seus avantpassats és el que dona nom al passatge, "tot i que l'Ajuntament va afegir-hi una 'r' al final que oficialment no hi és", explica la Núria.

Un passatge d'oficis, més que de veïns

Tot i que la Núria és veïna del Poblenou des de sempre i coneixedora del tarannà del barri, és de les poques persones al passatge Masoliver, a excepció de la Isabel Nebot, en Ramon o en Manel, que hi viuen des de fa anys. I és que al passatge gairebé no hi ha habitatges, sinó que la majoria de construccions són o han sigut de caire industrial. La Isabel

viu al passatge Masoliver, 3, un dels pocs edificis d'habitatges, juntament amb el bloc de pisos del davant, on resideixen sis veïns, i un petit subpassatge situat al número 15, gairebé a la cantonada amb el carrer Llull, on viu en Ramon.

No obstant això, la Isabel és una de les veïnes més antigues del passatge. Té 78 anys i es va traslladar a viure al Poblenou quan només en tenia 15. "El meu pare era del Poblenou. Ell va néixer a prop de la presó de dones, a Wad-Ras, però un cop es va casar amb la meua mare es va traslladar a viure a Pedralbes. La meua mare treballava com a minyona de l'escultor Enric Monjo, i vivíem a casa seva, també amb la meua germana. El meu pare era sastre i tenia la sastreria aquí al Poblenou, així que havia de pujar i baixar cada dia fins a Pedralbes. Com que això no era viable al final van decidir venir al Poblenou a viure. El meu pare tenia coneguts, i finalment van construir la casa on ens trobem ara, que en aquell moment era la sastreria i casa nostra", explica.

La Isabel, un cop al barri, no va

tornar a estudiar (havia anat a escola a Pedralbes), però la seva germana sí que ho va fer, a l'Acadèmia Domingo. Ella, en canvi, va treballar a la sastreria del pare, on l'ajudava a cosir i, més tard, va treballar a Inoxcrom, empresa fabricant de bolígrafs i estilogràfiques.

De la mateixa manera que ara és l'art la disciplina que ha passat a vertebrar el passatge, ella recorda com abans ho feien les fàbriques, tallers i petits oficis. "Estàvem envoltats de fàbriques. Recordo la fàbrica de farines La Asunción, una altra de mobles, una altra de sabons i una metal·lúrgica que feia que les xemeneies traguessin un fum ben negre, les volves del sutge del qual embrutaven la bugada de la mare quan estenia la roba al terrat. Ella la posava en un cubell i la duia a la porta de la fàbrica, perquè veiessin què sortia de les seves xemeneies i com molestaven els veïns", recorda, i afegeix: "Però recordo especialment una fàbrica o taller de pipes de fumar que hi havia aquí al davant de casa nostra. Ells solien donar-nos l'excedent de fusta, que nosaltres empràvem en la cuina econòmica que teníem", explica.

Mantenir els veïns, no expulsar-los

La Isabel guarda bons records del passatge Masoliver, i recorda un barri millor anys enrere. Té especialment present com les fàbriques cohesionaven l'entorn. Ara, però, diu que certs espais del passatge no permeten el descans veïnal, i tampoc tenen interès

en una integració amb els veïns. "Són espais concrets on es fan esdeveniments privats. Som molts pocs veïns i la convivència no hauria de ser difícil", afegeix.

La Núria també coincideix que hi ha certs actors que poc ajuden en la cohesió veïnal. El més destacable és el fet que estiguin intervenint promotors immobiliaris a la zona, com també l'encariment dels preus dels lloguers i dels pisos. "És una pena perquè són fets que estan expulsant els veïns del barri, els de sempre, que no poden permetre's uns preus astronòmics com els que hi ha ara al Poblenou".

Tot i això, la Isabel i els altres veïns més antics són els qui vetllen pel passatge: "La Isabel és qui vigila que tot es mantingui com anys enrere. És qui està atenta a tot el que passa i té cura que estigui net i que la convivència es mantingui", conclou la Núria.

Patricia Pujante

Grup de salut mental del Poblenou

El 2014 es va fer un diagnòstic de salut comunitària al Poblenou (englobant els cinc barris del Poblenou històric) en què van participar un centenar de persones (professionals de diversos serveis, entitats, veïns i veïnes) i un dels col·lectius prioritzats va ser el de les persones en atur o afectades per la crisi, i concretament, en el malestar emocional o problemes de salut mental (ansietat, depressió...) que pateixen moltes d'aquestes persones i que sovint les porten a l'aïllament social.

A partir d'aquí, el 2015 es va crear un grup de treball per reflexionar sobre aquesta problemàtica, conèixer iniciatives que s'havien fet en altres llocs i portar a terme accions, que resumim a continuació:

- Dos grups de suport emocional amb el Col·lectiu Dignitat, format per terapeutes solidaris.
- Suport al Club de Feina del Poblenou, associació per a persones en situació d'atur que promou la formació, la recerca de feina i l'ocupació en el propi barri.
- Recollida de recursos al barri que poden ajudar aquestes persones, tant directament per a la cerca de feina, com per contribuir al seu benestar emocional: activitats de centres cívics, casals, entitats del barri..., per exemple, passejades a peu, meditació, i un llarg etcètera.
- Promoure la idea que el barri, moltes de les activitats que s'hi fan, la xarxa comunitària per ella mateixa, és un actiu més, un Agent de Salut amb majúscules.
- Promoure la "prescripció" o "recomanació social" entre els professionals de salut, és a dir que, complementàriament a teràpies mèdiques i fàrmacs, comptin amb els recursos comunitaris per millorar la salut dels seus pacients.

En aquesta línia es van fer unes sessions a una vintena de professionals sociosanitaris que treballen al barri:

"Formació de suport emocional a persones afectades per condicions socials desfavorables" (setembre-octubre 2017 i gener 2018).

L'última iniciativa del Grup ha estat l'organització de la Setmana de la Salut Mental al Poblenou, del 6 al 10 d'octubre, coincidint amb la celebració del Dia Mundial de la Salut Mental (10 d'octubre). Casals de barri, centres sanitaris, entitats, centres cívics, casals de gent gran, comerços, biblioteques..., han ofert l'espai o portat a terme una trentena d'activitats que aporten beneficis per a la salut, a més de donar l'oportunitat de relacionar-se amb altres persones. La idea és que és bo conèixer el que es fa al barri, perquè en qüestió de salut mental i de salut en general, EL BARRI TAMBE AJUDA!

D'altra banda, en els mesos vinents, el Grup de Salut Mental impulsarà un nou projecte en espais a l'aire lliure: l'Asserena't, amb l'objectiu de promoure el benestar físic i emocional amb activitats com el *mindfulness* (consciència plena) o el taitxí, treballant la consciència i la serenitat interior.

Actualment, formen part del Grup de Salut Mental: CAP Poblenou, CAP Ramon Turró, CAP Vila Olímpica, Fundació Joia, Club de Feina Poblenou, Serveis Socials del Poblenou, Serveis Socials del Parc-Vila Olímpica, PIAD Sant Martí (Punt d'Informació i Atenció a la Dona), Referents del Districte de Sant Martí (Salut, Discapacitat, barri Poblenou), Fundació Ires, Agència de Salut Pública de Barcelona, Col·legi Oficial d'Infermeria de Barcelona i Veïns i veïnes del barri.

El Grup de Salut Mental és un espai dinamitzat pel Pla Comunitari Apropem-nos Poblenou (www.apropem-nos.org). Ens trobem cada mes o mes i mig al centre cívic Can Felipa, i sempre estem oberts a noves incorporacions! Correu de contacte: projectesapropemnos@gmail.com

Laura Viñolas

Ingredientes masa
500 g de harina más la necesaria para espolvorear al amasar
1 cucharadita de sal
1 huevo
C/M agua

Ingredientes relleno
500 g carne picada de vaca
200 g manteca de vaca (se puede sustituir por una mezcla de manteca de cerdo y aceite de girasol)
350 g cebolla picada
1 ají (pimiento) verde en trocitos
1 cucharada de pimentón
1 cucharada de pimentón picante
50 g pasas
50 g aceitunas verdes sin hueso
2 huevos duros picados
Sal
Aceite para freír (girasol y 200 g grasa de vaca)

Elaboración
Poner en una sartén la grasa y rehogar la cebolla hasta que esté blanda. Poner el pimiento verde, la carne y saltar unos minutos. Añadir el pimentón y retirar del fuego. Incorporar las pasas, las aceitunas por la mitad, condimentar y poner el huevo. Reservar (a mí me gusta hacerlo el día anterior). Un truco para que quede más bueno es mezclarle, sin cocinar, los troncos de las cebollas tiernas cortados menuditos.
Para la masa poner la harina en una mesa o tabla de madera en forma de volcán. Hacer un hueco en el centro y poner la grasa, el huevo, y la sal y el agua necesaria. Unir formando una masa y alisar amasando. Estirar y doblar en tres. Espolvorear con harina y dejar descansar 20 min y ya estará lista para estirar. Cortar discos del tamaño deseado y dejar sobre la mesa con harina. Poner un poco de relleno en cada disco. Humedecer el borde, doblar por la mitad y hacer un repliegue para cerrar. Freír en aceite bien caliente y escurrir sobre papel de cocina. También se pueden hacer al horno, en una fuente enmantecada, y cocinar hasta que se doren. Pintarlas antes con yema de huevo.

Las empanadas criollas fritas de Nelida

La vida de la Nelida Beatriz Roldán —la poblenovina que ens ha ofert aquesta recepta— està marcada per les dificultats, l'afany de superació, la solidaritat i sobretot un interès per aprendre mogut per les ganes d'expressar-se mitjançant l'escriptura.

Va néixer a Coronel Vidal, un poblet prop de Mar del Plata (Argentina) en una família molt pobra que treballava al camp. La gran de catorze germans, cap dels quals va anar a escola, era l'encarregada de criar-los mentre els pares treballaven. Tenia 15 anys quan la van casar perquè calia estalviar boques per alimentar. El seu marit, 12 anys més gran i a qui no coneixia, va ser un maltractador que li va fer quatre fills. Va aguantar 10 anys i es va escapar de casa a un poblet prop de Buenos Aires on va treballar de minyona. El marit la va trobar, li va clavar una pallissa que la va portar a l'hospital i li va prendre els fills. Una germana seva de 13 anys va desaparèixer i ningú la va buscar.

Als 43 anys es va comprar uns quaderns de lectors i va començar el seu procés d'aprenentatge. La seva il·lusió és escriure. Quan el fill gran va fer 18 anys la va buscar i es va presentar a casa seva; el va acollir a ell i a la seva

parella que estava embarassada, el va fer estudiar i ara és tècnic radiòleg. A poc a poc va anar recuperant tots els fills.

La Nelida sempre ha tingut una especial predisposició per a les tasques de cura i feia de voluntària en un hospital a canvi del dinar per a ella i el seu net. Un dia, una companya li va dir que al pavelló de psiquiatria hi havia una noia que se li assemblava molt; tenia 37 anys, estava totalment sedada, s'havia tirat daltabaix d'un edifici i no caminava. Era la seva germana Maria, a qui tota la família, menys ella, donava per morta! Va decidir que ho deixava tot i es dedicava a cuidar-la...

Durant un any li va parlar, la va aixecar del llit per ajudar-la a caminar... Li van anar baixant la medicació, la Maria es va anar recuperant i va recordar els fets passats: l'havia raptat una família de militars perquè cuidés una àvia impossibilitada, la van violar i quan ja no els era útil la van tirar d'altabaix de l'edifici i van fer veure que s'havia suïcidat. Actualment la Maria té parella i viu feliç. El seu cas va ser objecte d'un estudi mèdic.

La Nelida també va acollir a casa seva una companya de feina que estava embarassada. Els seus pares van morir

en un accident ferroviari i ella la va ajudar a reclamar a la companyia i amb la indemnització es va poder comprar una caseta. La nena que va néixer es diu Naaia, té 23 anys, i diu que és la seva filla del cor.

La Nelida va participar en un programa de ràdio que li va donar molta popularitat. Entre les persones que va conèixer i amb les que va fer amistat hi ha una veïna del Poblenou que la va convidar a Barcelona. Fa tres anys que viu al barri, va connectar amb Apropem-nos perquè tenia interès d'aprendre català. Ha aprovat el 1r curs amb un 8'5 i n'està molt satisfeta. Ha participat en la lectura de poemes que fa Apropem-nos per Sant Jordi a la Biblioteca Manuel Arranz i per a ella ha estat un premi llegir el seu poema públicament i veure'l imprès. Forma part del projecte Cuinetes, del que ja vam parlar en aquesta revista. Està integrada al barri, vol seguir estudiant i busca feina per ser autosuficient. Enyora els fills i nets, que aviat visitarà.

Montse Milà

Si tens una recepta amb història que us agradaria compartir, envieu-la a elpoblenou@elpoblenou.cat

Antoni Vilanova, arquitecte

La interpretació del patrimoni arquitectònic del Poblenou

Nascut al barri de Gràcia (1958), Antoni Vilanova viu i exerceix d'arquitecte junt amb la seva companya i sòcia Susanna Moya, també arquitecte, amb qui comparteix el despatx professional. Es va instal·lar primer al barri de les Corts, i arriba al Poblenou l'any 1998 just amb la urbanització del sector Diagonal Selva de Mar (als terrenys de l'antiga Macosa), on l'empresa municipal Regesa acabava d'urbanitzar la plaça Ramon Calsina (la de la Torre de les Aigües del Besòs) amb habitatges de protecció per al reallojament de les famílies afectades pel pla urbanístic del front litoral als carrers de Taulat i Rafael Campalans. Ell va adquirir un dels baixos per al seu despatx professional.

Des de l'inici de la seva carrera professional s'havia interessat per la rehabilitació del patrimoni arquitectònic. Acabada la carrera, va fer un màster a la UPC sobre diagnòsi i rehabilitació del patrimoni arquitectònic. Per al treball final de màster va triar un dels edificis industrials patrimonials més emblemàtics, Ca l'Aranyó (avui campus de la UPF), que sens dubte presagiava les seves futures connexions amb el barri del Poblenou i amb la defensa del seu patrimoni fabril. Una vocació que es consolidaria al cap dels anys amb un altre projecte de rehabilitació, el de la Torre de les Aigües del Besòs.

Ca l'Aranyó és una petita joia del patrimoni industrial de Barcelona.

El treball acadèmic de final de màster, en què vaig coincidir amb l'arquitecte Eduard Simó i l'aparellador Joan Olona, va ser determinant perquè uns anys més tard, després que no reeixissin algunes propostes d'ús com la del museu de la moto o el plató del cinema, l'Ajuntament ens encarregués la rehabilitació d'aquells edificis, sobretot pel coneixement que tots tres en teníem. El regidor Xavier Casas ens va encarregar la rehabilitació perquè l'edifici estava deteriorat per l'abandó i per evitar mals majors. Però a l'inici l'ús no estava encara definit. Ja amb l'obra iniciada l'any 2003, va ocórrer un fet inesperat. Les obres del Born per posar-hi la biblioteca nacional s'aturen per la troballa arqueològica. Llavors es va decidir canviar el projecte i traslladar la biblioteca provincial a l'Estació de França, fet que obligava a moure les dependències de la UPF que anirien definitivament a Ca l'Aranyó.

El teu treball al Poblenou no es limita a la recuperació d'edificis industrials i de la memòria històrica sinó que contribueix a explicar la ciutat, els llocs...

El valor del patrimoni no són els edificis contemplats individualment un a un. Per exemple, és molt rellevant, i això ho vam poder constatar a Ca l'Aranyó, les dues lectures urbanístiques que ens ofe-

reix l'Aranyó i l'illa contigua de Can Framis. Mentre l'Aranyó és el primer conjunt industrial, trencador, amb voluntat d'illa d'Eixample (1872), la seva veïna Can Framis, que és anterior, de mitjan segle dinou, s'orienta segons el parcel·lari agrícola que segueix la inclinació del rec de la Llacuna i amb una cota inferior. Per això quan l'arquitecte Jordi Badia reinterpreta el conjunt industrial de Can Framis per al museu Vila Casas ho fa prioritzant l'orientació i juntament amb Martí Franch dissenyen l'espai ensorrat de l'enjardinament per anar a trobar la cota original del terreny de mitjan dinou.

Aquestes coses s'haurien d'explicar als visitants perquè expliquen els perquè de la ciutat. Tu formes equip amb Mercè Tatjer, la geògrafa i historiadora experta en patrimoni industrial que més ha aportat al coneixement del passat fabril de la ciutat.

Efectivament Mercè Tatjer és qui millor ens ha explicat el passat d'aquests edificis oblidats del Poblenou. La vaig conèixer al barri de les Corts. Ella em va fer canviar la mirada des de l'arquitectura al context històric en el cas concret de l'edifici de Cristalerías Planell. Després vam col·laborar a "La Ciutat de les Fàbriques, itineraris industrials de Sant Martí", de l'any 2002. I a continuació vam treballar des del Grup de Patrimoni del Fòrum de la Ribera del Besòs, també amb l'AVV del Poblenou, l'Institut Barri Besòs i altres institucions de la ciutat com el Macba i la Fundació Tàpies. Després dels Jocs Olímpics s'obre una nova expectativa (la segona

transformació del Poblenou), és llavors quan el Fòrum Ribera Besòs articula la participació de la societat civil en un conjunt de jornades sobre el patrimoni industrial, la primera de les quals va ser l'any 2003 a la fàbrica La Escocesa. Després se celebrarien a Can Ricart i també a Palo Alto. Intentàvem canviar la idea sobre el patrimoni que aquest no es podia estudiar peça a peça sinó que calia considerar els àmbits paisatgístics, els conjunts, els eixos urbans, etc.

Les jornades organitzades pel Fòrum Ribera del Besòs van mobilitzar molta gent: acadèmics, professionals, de l'administració, i activistes diversos que interrogaven i qüestionaven la forma d'entendre el patrimoni de les fàbriques del Poblenou, això en un clima tensat per la transformació urbanística del pla 22@. Llavors aparegué Huertas i la Torre de les Aigües...

Però Mercè Tatjer i tu vaueu demostrar la vinculació històrica d'Aigües de Barcelona amb la Torre..., i finalment l'Ajuntament va acordar amb Agbar la rehabilitació de l'edifici que t'encarregaria a tu com a arquitecte especialista.

Efectivament, per això no s'hi van poder resistir. Cal dir que Agbar ha pagat finalment la totalitat de l'obra amb un pressupost de 3,2 milions d'euros. L'obra es va fer en diferents fases. Primer es va abordar l'edifici de la torre i en segon lloc la Casa de Vàlvules, que és l'edifici annex on hi havia originàriament la maquinària, les bombes i les vàlvules de control. Va quedar pendent, però, una tercera fase d'obres per adequar l'espai a les necessitats de l'Arxiu Històric del Poblenou, que és l'entitat usuària de l'equipament, i un projecte museogràfic que expliqui el cicle de l'aigua i també alguns elements que contextualitzin el lloc on hi havia la fàbrica Macosa.

En aquests moments ja és pública la licitació de l'execució de la fase final de la Torre de les Aigües, que va a càrrec aquesta sí de l'Ajuntament de Barcelona, amb les instal·lacions i equipament a la casa de vàlvules, la museografia i el mobiliari. Tot i que ha trigat ben bé uns quinze anys des de les gestions inicials fins a l'actualitat, ha valgut la pena, ja que es tracta d'un patrimoni de la ciutat de primer ordre, salvat gràcies a la col·laboració coral de la pròpia societat civil, l'Ajuntament i el capital privat.

Salva Clarós

celler
el vinyet
Rambla Poblenou, 66

francesc creixell
PERRUQUERS
C. Ciutat de Granada, 63 baixos tel. 93 309 50 03 08005 BCN

Anuncia't
Amb la teva presència a la revista del barri tothom hi guanya!
629046004
comercial@elpoblenou@gmail.com

SABATERS DES DE 1870
Villarroya
Rambla Poblenou, 45
Tel. 93 485 27 90
08005 Barcelona

GELATERIA
FABRICACIÓ PRÒPIA & ARTESANA
casa fundada l'any 1912
Rbla. del Poblenou, 44-46
08005 BCN
Tel. 93 309 18 72
www.eltioche.com

Joan Valls
Tot en Moda Home
C/ Ramon Turró, 216
tel. 932 210 084

Mobilitat elèctrica compartida?

Tens un cotxe vell? Quina és la millor decisió que pots prendre en el teu cas? Et planteges si et cal comprar un cotxe sabent que el tindràs aturat la major part del temps? El dia 25 d'octubre, dijous, a les 19 h, al Casal de Barri de la Rambla (rambla del Poblenou,

49), vindran de la Cooperativa Som Mobilitat a explicar-nos què és això de la mobilitat elèctrica compartida, el nou plantejament de mobilitat que es va escampant arreu del país. Un acte promogut per l'Associació de Veïns i Veïnes del Poblenou.

Festival de Creació Contemporània

Escena Poblenou 2018

Del 17 al 21 d'octubre de 2018 se celebra la dissetena edició del Festival de Creació Contemporània Escena Poblenou, un festival d'arts escèniques contemporànies multidisciplinari, implicat amb el territori i amb la realitat social actual. Té la vocació de potenciar, visibilitzar i ajudar creacions que contemplin nous llenguatges escènics, noves dramàturgies i noves formes de relació amb l'espectador i de convertir l'art escènica i la creació contemporània en una eina per a l'apoderament dels ciutadans i les ciutadanes en la construcció de la nostra societat.

En aquesta edició se celebraran 18 espectacles en diferents espais i carrers del barri, i també altres activitats com xerrades i tallers. Una programació que aglutina més de 100 professionals de les arts escèniques, nacionals i internacionals, i que en les darreres edicions ha comptat amb unes 4.500 persones de públic, vingudes d'arreu. Tot i que el Festival Escena Poblenou és obert a la ciutat, i amb projecció i mirada internacional, és un projecte que neix del barri, i en què el barri té un paper fonamental. El Poblenou forma part de la seva essència. A més, aquest territori té un potent teixit cultural i artístic, i es troba actualment en un procés de transformació. És en aquest procés que el Festival vol incidir i fer-lo créixer com a territori creatiu, vinculat de primera mà amb la cultura de base, dels ciutadans i ciutadanes que l'habiten. En aquesta línia el Festival compta amb diversos projectes participatius, els protagonistes dels quals són veïns i veïnes del barri.

Un d'ells és *La Bugada*, un projecte creat per La Buena Compañía, guanyador de la convocatòria 'Al meu barri fan performances', organitzada conjuntament amb el Centre Cívic Can Felipa. Un grup de quinze dones del barri, de diferents edats, realitzaran un treball escènic de carrer entorn el concepte dels 'safarells' com a espai de trobada, relació i confessió entre les dones. Al projecte *Las Muchas*, són les dones de més de 70 anys les que participaran en una coreografia realitzada per la directora mallorquina Maríantònia Oliver, en col·laboració amb el Centre Moral i Cultural del Poblenou. I els

Equip Festival Escena Poblenou
Cartell i fotografia: Eva Freixa
Retrat d'Isabel Bacardit, veïna del Poblenou

9ª Setmana GRAN 2018

del 22 al 26 d'octubre

10 a 11h	DILLUNS 22 Microgimnasia: alliberem-nos de la rigidesa i la immobilitat	10 a 11.30h	DIJOUS 25 Riure és salut
11.15 a 12.15h	Automassatge-relaxació: benefici cos/ment	12 a 14h	Ruta: el nou barri 22@. De la diagonal al forum
12.30 a 13.30h	Es rovell el sexe?	17h	CLOENDA AMB SOR LUCIA CARAM
16 a 17.30h	Aroma de Lavanda	18h	Berenar i classe magistral de swing
17.45 a 19.15h	Descobrim l'art de pintar		DIVENDRES 26
10h	DIMARTS 23 Ruta Recinte Modernista Sant Pau	10 a 11.30h	Unim cos i ment practicant Tai-txi
12.30 a 13.30h	La importància de cuidar els nostres peus: experimentem	11.45 a 13.15h	Fem una agulla de fusta
16 a 18.30h	Cineforum: "100 metros"		
10 a 11.30h	DIMECRES 24 La veu estimula el cervell		
11.45 a 13.30h	Ruta amb bicis elèctriques		
16 a 17.30h	Com puc saber el meu pes ideal		
17.45 a 19.15h	Moure'ns per evitar el dolor		

Tallers gratuïts per a persones grans i els seus cuidadors

Inscripcions a:
Pgades, 350, 3a planta, 08019 Barcelona
Telèfon 93 212 81 08
www.coib.cat/setmanagran

COL·LEGI OFICIAL INFERMERES I INFERMERS BARCELONA

"Imagina i conta l'Índia"

Des d'aquest mes de setembre i fins a l'agost de 2019, la Fundació Vicente Ferrer impulsarà un projecte d'educació en valors que pretén apropar l'Índia al Poblenou. A través d'activitats a les escoles i altres espais socioculturals es promourà una reflexió crítica sobre les desigualtats i a favor de la justícia global. El tret de sortida del projecte es va celebrar el passat 15 de setembre a la festa major de Poblenou, amb una sessió de contacontes sobre solidaritat, una exhibició de danses de l'Índia i tallers infantils. Els mesos vinents es duran a terme: La Celebració del IV Festival literari Imagina l'Índia, on l'alumnat de primària coneixerà la realitat de nens i nenes d'Índia. Més informació a www.imaginaindia.org. El taller gratuït de sis sessions "Com explicar contes"

al centre cívic Can Felipa. El taller "Com explicar contes" i la xerrada sobre els contrastos de l'Índia als Casals de la Gent Gran de Quatre Cantons i Taulat-Can Saladrigas per als seus usuaris i usuàries. Sessions de contacontes de l'Índia a les biblioteques Poblenou-Manuel Arranz i Xavier Berenguer cada dues setmanes del gener al maig de 2019. El Festival de cloenda "Conta l'Índia" a les Festes de Maig del Poblenou. I molt més! Amb el suport de l'Ajuntament de Barcelona, Umpa-lumpa, Centre Cívic Can Felipa, Biblioteca Poblenou-Manuel Arranz, Biblioteca Xavier Benguerel, Casal de la Gent Gran Quatre Cantons i Casal de la Gent Gran Taulat Can Saladrigas.

Icària Xpress

COM POSAR-TE EN FORMA EN EL MÍNIM TEMPS POSSIBLE?

A partir de l'1 de novembre.

Nova sala,
nou concepte d'entrenament:

CARDIO HIIT

Grups reduïts:
màxim 10 persones

Ciutades de
20 a 30 minuts

Ciutades d'alt
pot càrdic

Tecnologia recreativa
de Technogym

Ciutades dirigides tant a joves com a gent gran.
Nivell personalitzat. Accés a partir dels 16 anys.

novaicaria.com

Av. Icària, 167
08005 Barcelona

Tel. 932 212 580
rpp2@novaicaria.com

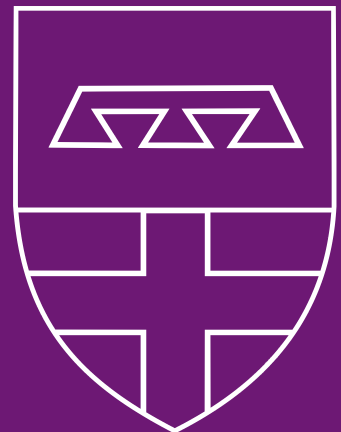
Ajuntament de
Barcelona

56ns Premis Sant Martí

PRESENTACIÓ DE CANDIDATURES,
FINS A L'11 D'OCTUBRE

Consulta les bases a:
barcelona.cat/santmarti

Districte de
Sant Martí
[@BCN_SantMartí](https://twitter.com/BCN_SantMartí)

Ajuntament de
Barcelona

